

Zomernota 2024

Inhoudsopgave

Zomernota 2024	1
Inhoudsopgave	4
1. Aanbiedingsbrief	5
2. Leeswijzer	6
3. Financiële uitkomsten zomernota 2024	7
4. Incidentele ontwikkelingen	11

1. Aanbiedingsbrief

Aanbieding

Hierbij bieden wij u de zomernota 2024 aan. Het uitbrengen van een Zomernota is formeel geregeld in de Financiële Verordening. In deze Zomernota presenteert de gemeente Staphorst de kaders voor de begroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028.

Evenals voorgaande jaren zijn er bij het opstellen van de begroting 2025-2028 veel onzekerheden met betrekking tot de rijksbijdrage en zal dit ook dit jaar weer een grote uitdaging zijn. Deze onzekerheden zijn van invloed op onze financiële positie en kunnen de uitvoering van onze beleidsvoornemens beïnvloeden. De rijksbijdrage vanuit het gemeentefonds vormt een substantieel deel van onze inkomsten. De hoogte van deze bijdrage is echter onderhevig aan politieke besluitvorming op landelijk niveau en goede structurele financiële afspraken die recht doen aan de grote rol die de gemeenten spelen in de publieke dienstverlening en het oplossen van die maatschappelijke opgaven. De grote opgaven, waarvan de uitvoering bij gemeenten ligt betreffen onder andere de klimaatopgave en de energietransitie, de onderwijshuisvesting, de woningnood en de opvang van ontheemden.

Daar waar het VNG-begrotingsadvies voor de begroting 2024-2027 duidelijk was: "begroot realistisch en presenteer de tekorten om de problematiek weer te geven" zien we de teneur richting de begroting 2025-2028 omslaan. Met name de toezichthouder van de provincie Overijssel vindt het een punt van zorg als we de ombuigingen niet concretiseren. Daarnaast zien we het proces van onderhandelingen tussen VNG en gemeenten dat gaande is en het probleem dat het nieuwe kabinet tussen de 7 en 17 miljard zal moeten bezuinigen om te voldoen aan de Europese kaders. De verwachting is dat het gemeentefonds niet structureel verbeterd wordt, de kans achten wij groter dat er nog extra gekort zal worden op de algemene uitkering.

Op grond van de strategiebepaling van de raad op 11 juni jl. wordt in de Zomernota 2024 een tekort in 2028 gepresenteerd, inclusief nieuwe beleidsvoornemens en ambities.

Doel zomernota 2024

In de zomernota worden de kaders van de begroting 2025 en meerjarenraming 2026 - 2028 besproken. Over de voortgang van het jaar 2024 wordt de raad separaat geïnformeerd via de voortgangsrapportage 2024 die in september/oktober in de raad wordt besproken en vastgesteld.

Uitkomsten zomernota 2024 voorstel College

De samenvatting van de financiële opbouw van de Zomernota is als volgt:

Mutatie begrotingssaldo	2025	2026	2027	2028
Saldo primitieve meerjarenbegroting 2024 - 2027	1.306	-1.526	-1.773	-1.773*
Mutaties circulaire (sept. 2023 en mei 2024)	173	646	1.201	1.288
Bijstelling bestaand beleid	-355	-379	-382	-567
Opbrengstverhoging	231	262	292	347
Nieuw beleid/ambities/wensen	pm	pm	pm	pm
Saldo zomernota 2024	1.356	-997	-662	-705

+ is positief, - is negatief

* *beginstand 2028 is gelijkgesteld aan 2027 (maakt geen onderdeel uit van de primitieve begroting 2024 - 2027)*

*Bedragen * €
1.000*

2. Leeswijzer

Voor u ligt de zomernota 2024, dit is de kadernota voor de begroting 2025.

De opbouw van de zomernota is als volgt:

- Het startpunt van de zomernota 2024 is de begroting 2024 inclusief de vastgestelde begrotingswijzigingen
- De uitkomsten van de meicirculaire zijn meegenomen (hoofdstuk 3)
- De bijstellingen van het bestaande beleid, nieuw beleid en opbrengstverhogingen zijn verwerkt in hoofdstuk 3
- De incidentele ontwikkelingen mutaties zijn opgenomen in hoofdstuk 4

3. Financiële uitkomsten zomernota 2024

Totaaloverzicht zomernota 2024

Hieronder vindt u de financiële uitkomsten van de zomernota 2024:

	2025	2026	2027	2028
Begrotingssaldo 2024 - 2027	1.306	-1526	-1773	-1.773
2024003 Septemercirculaire 2023	445	314	944	944
Meircirculaire 2024	-272	332	257	344
Begrotingssaldo 2024-2027 na circulaires	1.480	-881	-572	-485
Bijstelling bestaand beleid				
Vervoermiddelen (brandstof / reparaties / verzekeringen)	-16	-16	-16	-16
Verhoging bijdrage GR Veiligheidsregio 2025	-80	-80	-80	-80
Verhoging bijdrage GR Omgevingsdienst 2025	-36	-36	-36	-36
Verhoging bijdrage GR GGD 2025	-53	-53	-53	-53
Hogere contributie VNG	-16	-16	-16	-16
Bijstelling groenonderhoud	-33	-33	-33	-33
Extra uitgaven licenties en applicaties fysieke leefomgeving	-35	-35	-35	-35
Extra uitgaven licenties en applicaties bestuur- en managementondersteuning	-26	-26	-26	-26
Extra uitgaven licenties en applicaties Samenleving		-18	-18	-18
Bijstelling IHP Kapitaalslasten				-182
Diverse kleine bijstellingen budgetten	-55	-55	-55	-55
Diverse investeringen (materieel/tractie)	-5	-11	-14	-17
Bijstelling bestaand beleid	-355	-379	-382	-567
Toeristenbelasting verhogen naar € 1,25	0	0	0	0
Pachtopbrengsten verhogen	10	10	10	10
Ozb-opbrengsten (indexatie 2025 obv CPI en 1,5% meerjarig)	221	227	232	287
Omgevingsplannen kostendekkend maken	0	25	50	50
Opbrengstverhoging	231	262	292	347
Indien incidentele formatie uitbreiding wordt omgezet naar structurele formatie vanaf 2026				
Incidentele formatie naar structureel		pm	pm	pm
Formatie actieplan Wonen		pm	pm	pm
Categorie Wensen/nieuw beleid/ambities				
Herinrichting marktplein		pm	pm	pm
Gemeentewerf kantoor en werkplaats				pm

Project kop van de Muldersweg (civieltechnisch)			pm	pm
Uitbreiding wagenpark overige (auto openbare werken en auto alle medewerkers)		pm	pm	pm
Investerings wegen (oversteek zwembad, ontsluiting de Slagen, verbeteren wegenstructuur)		pm	pm	pm
Flexwoningen Pieterzandt				
Fietspad Heerenweg fase 2			pm	pm
Huisvesting ontheemden		pm	pm	pm
Programma bedrijventerreinen		pm	pm	pm
MFA IJhorst				pm
Implementatie Beleidshuis Omgevingswet		pm	pm	pm
Multifunctioneel complex Noorderslag		pm	pm	pm
Categorie uitbreiding budgetten				
Bijstelling budget straatmeubilair	pm	pm	pm	pm
Nieuwe aanbesteding groenbeheerplan	pm	pm	pm	pm
Langdurigere trajecten voor Nieuwkomers (hogere subsidie Vluchtelingenwerk)	pm	pm	pm	pm
Uitvoeringsbudget voor de cultuurcoach/makelaar agv Cultuurnota 'typisch Stapperst'	pm	pm	pm	pm
Professionaliseringsslag SWS	pm	pm	pm	pm
Stijging aantal aanvragen Minimafonds en aansluiten bij Sam&Overijssel (ipv FDMA)	pm	pm	pm	pm
Uitbreiding activiteiten ter ondersteuning mantelzorgers	pm	pm	pm	pm
Toename aantal langdurige participatietrajecten (Jobcoaching en overige reïntegratie-instrumenten)	pm	pm	pm	pm
Nieuw beleid / ambities / wensen	pm	pm	pm	pm
Saldo zomernota 2024 (bijgesteld begrotingssaldo 2025 - 2028)	1.356	-997	-662	-705

+ is positief, - is negatief

Bedragen * €
1.000

Meicirculaire 2024

In de meicirculaire is de gewijzigde bbp-indexatie vervroegd van het jaar 2027 naar het jaar 2024, hierdoor daalt het volume en het LPO accres vanaf het jaar 2024. Voor de jaren 2026 tot en met 2029 vindt compensatie plaats door het schrappen van de opschalingskorting.

Bijstelling bestand beleid

Vervoermiddelen (brandstof / reparaties / verzekeringen)

Vanwege uitbreiding materieel en prijsstijgingen zijn de brandstofkosten en reparaties van vervoermiddelen duurder geworden. De uitbreiding van het materieel moet ook verzekerd worden, waardoor de premie hoger wordt. Per saldo zijn de toegenomen kosten ongeveer € 16.000 per jaar.

Verhoging bijdrage GR Veiligheidsregio 2025

Zoals toegelicht in het raadgevoorstel van de Programmabegroting 2025 Veiligheidsregio IJsselland wordt de jaarlijkse bijdrage verhoogd. De grootste oorzaak van de gestegen bijdrage is de hoge indexatie voor 2025.

Verder wil de Veiligheidsregio de komende jaren investeringen doen om de brandweer toekomstbestendig te maken en te houden. Dit leidt tot een structurele bijstelling van (afgerond) € 80.000.

Verhoging bijdrage GR Omgevingsdienst 2025

Zoals toegelicht in het raadsvoorstel van de Ontwerpbegroting 2025 van de Omgevingsdienst IJsselland wordt de bijdrage voor 2025 naar verwachting € 728.000 voor de gemeente Staphorst. In de gemeentelijke meerjarenbegroting is rekening gehouden met € 695.000 voor de jaarschijf 2025. Hierdoor moet € 36.000 structureel bijgeraamd worden.

Verhoging bijdrage GR GGD 2025

Zoals toegelicht in het raadsvoorstel van de Programmabegroting 2025 GGD IJsselland wordt de bijdrage voor het jaar 2025 (structureel) opgehoogd met € 53.000 tot € 995.000.

Bijstelling groenonderhoud

Het groenareaal in Staphorst is uitgebreid met de woonwijk De Slagen. Deze uitbreiding is nog niet in het bestek opgenomen maar wordt wel al door de aannemer van het groenonderhoud Staphorst onderhouden en kost ruim € 17.000. Door klimaatverandering zijn de pieken en dalen in natte en droge periodes steeds groter. De droge periodes hebben hun weerslag op de beplanting. Dit heeft tot gevolg dat er veel beplanting dood gaat en opnieuw moet worden ingeboet. Om dit te voorkomen zijn extra rondes met watergeven noodzakelijk. Hier is in het huidige budget geen rekening mee gehouden en dit kost ongeveer € 15.000 per jaar.

Extra uitgaven licenties en applicaties

Voor Fysieke leefomgeving is € 35.000 nodig, onder andere voor een zaakstelsel voor zicht op "veelplegers", het vervangen van plansoftware i.v.m. functionele redenen en diverse andere dashboards / apps.

Voor B&MO is € 26.000 benodigd voor diverse licenties en applicaties t.b.v. de ontwikkelingen en projecten gerelateerd aan burgerzaken, belastingen en dienstverlening.

Voor Samenleving is € 18.000 nodig voor het integraal werken van alle 3 de teams in de Suite: WMO, Participatiewet en Jeugd en voor het inwonersportaal sociaal domein.

Bijstelling IHP kapitaalslasten

De uitvoering van het in september 2023 vastgestelde IHP scholen Staphorst leidt tot een aantal investeringen in de planperiode 2025 -2028. De werkelijke kapitaalslasten zijn afhankelijk van de definitieve businesscases die nog uitgewerkt moeten worden met de schoolbesturen en de stuurgroep.

Diverse kleine bijstellingen budgetten

Dit betreft diverse kleine budgetbijstellingen van € 15.000 of kleiner.

Diverse investeringen (tractie/beveiliging)

Dit betreffen de volgende investeringen:

- Verhoging investeringsbedrag pick-up bus met laadkraan (2e hands) van € 55.000 naar € 70.000. Extra kapitaalslasten van € 3.000 per jaar vanaf 2026
- Vervangingsinvesteringen: 4 Refurbished strooiers gladheidbestrijding. Deze kosten ongeveer € 30.000 per stuk en worden naar verwachting in 2025, 2026, 2027 en 2028 aangeschaft (elk jaar 1). De kapitaalslasten per strooier zijn € 3.000.
- Uitbreiding wagenpark met een BOA dienstauto, de kapitaalslasten zijn € 5.000 per jaar.

Opbrengstenverhoging

Toeristenbelasting verhogen naar € 1,25

Het voorstel is om de toeristenbelasting te verhogen naar € 1,25 voor de periode 2025 - 2027. Hiermee wordt gecorrigeerd voor de inflatie ontwikkelingen van de afgelopen jaren. Gelet op het lagere aantal overnachtingen in 2023 wordt vooralsnog geen rekening gehouden met een significant hogere opbrengst dan geraamd.

Pachtopbrengsten verhogen

Op basis van de nieuwe pachtprijs, zoals het college heeft vastgesteld bij de pachtprijsherziening en de in het verleden gerealiseerde pachtopbrengsten, kunnen de geraamde opbrengsten met € 10.000 toenemen.

Ozb-opbrengsten

De OZB opbrengsten worden het eerste jaar geïndexeerd met de CPI-index van t-2. De volgende jaren worden geïndexeerd met 1,5%.

Omgevingsplannen kostendekkend(er) maken

We gaan de mogelijkheden onderzoeken om de tarieven van de omgevingsplannen bij te stellen en daarmee kostendekkender te maken.

Nieuw beleid: Indien incidentele formatie uitbreiding wordt omgezet naar structurele formatie vanaf 2026

In de begroting 2024 is geld beschikbaar gesteld voor formatie-uitbreiding. Dit is in eerste instantie incidenteel beschikbaar gesteld voor de jaarschijven 2024-2025, waarbij de raad wil onderzoeken welke alternatieven er zijn alvorens dit structureel wordt gemaakt. Hiervoor is als eerste stap de Kerntakendiscussie gevoerd met als resultaat het rapport 'Mooi wark!'. We zullen dit onderzoek vervolgen met inachtneming van de handreikingen die het rapport Mooi wark daartoe doet. De resultaten nemen we mee richting Zomernota 2025.

Nieuw beleid: Categorie wensen/ambities

Onder deze categorie vallen verschillende investeringen / projecten waarvoor nog onderzoeken lopen en/of nog ramingen opgesteld dienen te worden. Deze posten zijn daarom allemaal "pm". De structurele (kapitaals)lasten van alle investeringen / projecten onder deze categorie kunnen oplopen van meerdere tonnen tot boven een miljoen euro per jaar, afhankelijk van de uitwerking van de ramingen.

Nieuw beleid: Categorie uitbreiding budgetten

Onder deze categorie valt een aantal budgetten, die waarschijnlijk moeten worden opgehoogd, maar waar de exacte bedragen nog niet van bekend zijn of planvorming nog moet plaatsvinden. Dit betreft het budget straatmeubilair, het budget voor langdurige trajecten voor nieuwkomers, een uitvoeringsbudget voor de cultuurcoach, een budget voor de professionaliseringsslag van SWS, een budget vanwege een toename van het aantal minimafonds-aanvragen en aansluiten bij Sam&Overijssel, een budget om het aantal activiteiten voor mantelzorgers uit te breiden en een hoger budget in verband met een toename van het aantal participatietrajecten.

4. Incidentele ontwikkelingen

Totaaloverzicht incidentele kosten & opbrengsten

Incidentele kosten & opbrengsten	2025	2026	2027	2028
IHP bijdrage klimaatbeheersing en verduurzaming	-133	-970	-900	
Programma Energie en klimaat		-603	-603	-603
Implementatie applicaties fysieke leefomgeving	-43			
Implementatie applicaties bestuur- en managementondersteuning	-118			
Implementatie applicaties Samenleving	-45			
Implementatie applicaties gemeentebreed	-41	-11		
Nota inwonersparticipatie "We doen het samen"	-200			
Dekking reserves	580	1.584	1.503	603
Totaal	0	0	0	0

+ is positief, - is negatief

Bedragen * €
1.000

Toelichting incidentele ontwikkelingen

IHP bijdrage klimaatbeheersing en verduurzaming

Voor klimaatbeheersing en verduurzaming van schoolgebouwen overweegt de gemeente een eenmalige bijdrage te doen. Deze bijdrage wordt gezien als een bijdrage aan derden en hoeft daarom niet geactiveerd (en afgeschreven) te worden. Omdat de bijdrage eenmalig is, wordt ervoor gekozen om deze te dekken uit de reserves.

Programma energie en klimaat

Het huidige programma energie en klimaat met de verschillende (deel)projecten en pilots loopt tot en met 2025. In deze kadernota nemen we het begrotingsbedrag van de incidentele kosten in de jaarschijf 2025 als vertrekpunt voor de incidentele kosten in 2026 t/m 2028. Dit bedrag wordt bijgesteld wanneer het nieuwe programma energie & klimaat is uitgewerkt.

Implementatie applicaties

De implementatiekosten van applicaties zijn incidenteel en worden daarom gedekt uit de reserve. In bovenstaande tabel zijn deze kosten uitgesplitst per afdeling.

Nota inwonersparticipatie "We doen het samen"

Voor de nota inwonersparticipatie "We doen het samen" wordt incidenteel € 200.000 beschikbaar gesteld, dit betreft een cofinanciering van inwonersinitiatieven. Een eventueel restant budget wordt overgeheveld naar de daarop volgende jaren.

